

Số 20

Tháng 01-2005

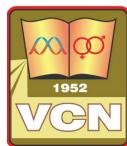
Thông Tin Thú Y

Bản tin nội bộ của mạng lưới “Giám sát dịch bệnh trên đàn lợn”

TRẠM THÚ Y HOÀI ĐỨC (HÀ TÂY), VIỆN CHĂN NUÔI QUỐC GIA VÀ CIRAD XIN TRỌNG GIỚI THIỆU:

Thông Tin Thú Y

TRẠM THÚ Y
HOÀI ĐỨC

Hoài Đức

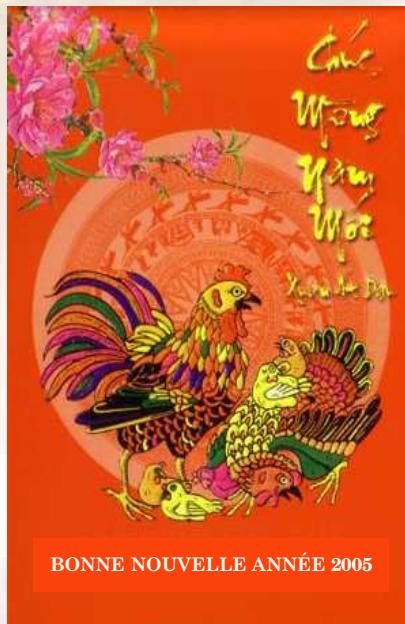
“THÔNG TIN THÚ Y HOÀI ĐỨC” CHÀO XUÂN MỚI

Một năm mới đến, theo thông lệ bao giờ mỗi người cũng sẽ nhìn lại chặng đường đã qua, điểm lại những gì đã làm được và chưa được để từ đó hướng tới cái đích tốt đẹp hơn. Với “Thông tin Thú y Hoài Đức” cũng vậy, từ tháng 6 năm 2003 tới nay, với 20 số và gần 200 bài viết trên tất cả các thể loại được chuyển đến quý vị độc giả, đáng nhớ và đáng ghi nhận lắm chứ. Góp công vào những chuyển biến bộ của ngành Thú y Hoài Đức trong những năm qua không thể không nhắc đến công sức của “Thông tin Thú y Hoài Đức”, đây chính là cầu nối giữa những nhà quản lý, các Công ty, Xí nghiệp, Tổ chức chuyên ngành, cán bộ chuyên môn và người chăn nuôi.

Chào xuân mới “Thông tin Thú y Hoài Đức” xin trân trọng cảm ơn sự quan tâm giúp đỡ của các cấp, các ngành, đặc biệt là sự cộng tác của các đồng nghiệp gần xa đã thường xuyên tham gia góp ý, gửi bài viết để bản tin ngày càng phong phú và hấp dẫn. Trong quá trình biên tập, mặc dù đã có rất nhiều cố gắng song cũng không thể tránh được những hạn chế, thiếu sót, chúng tôi rất mong quý vị cảm thông, chia sẻ. Chúng tôi cũng rất mong nhận được sự cộng tác nhiều hơn nữa của quý vị để “Thông tin Thú y Hoài Đức” thêm gắn bó, gần gũi và có giá trị thực tiễn cao.

Nhân dịp xuân Ất Dậu - 2005, “Thông tin Thú y Hoài Đức” xin gửi tới tất cả các quý vị độc giả lời chúc mừng năm mới an khang và thịnh vượng.

Tết
Đến
Thứ
Y
Nhieu
Đổi
Mới

Xuân
Về
Chăn
Nuôi
Tăng
Gấp
Bội

Bản biên tập

PHÁT HUY HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA MẠNG LƯỚI THÚ Y CƠ SỞ

(Bài viết của ông Nguyễn Duy Phúc - Tỉnh uỷ viên, Bí thư huyện uỷ Hoài Đức)

Ảnh: Ông Nguyễn Duy Phúc - phát biểu trong cuộc họp sơ kết 1 năm Mạng lưới giám sát dịch bệnh tại Hoài Đức.

Năm 2004 mặc dù dịch Cúm gia cầm xảy ra trên diện rộng song chăn nuôi của huyện Hoài Đức vẫn có bước tăng trưởng khá, năm đầu tiên chăn nuôi của Huyện đạt trên 50 % giá trị sản xuất trong nông nghiệp (50,9%). Để có được kết quả này là sự cố gắng nỗ lực của các cấp các ngành, trong đó phải kể đến một đóng góp rất lớn của ngành Thú y trong việc ngăn chặn dịch bệnh, thúc đẩy chăn nuôi phát triển.

Năm 2005, năm cuối thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Huyện lần thứ 17 với mục tiêu đưa ngành chăn nuôi có bước tiến vững chắc theo hướng sản xuất hàng hoá, phấn đấu đạt 53 % cơ cấu nông nghiệp. Yếu tố thuận lợi là những năm gần đây Tỉnh và Huyện đã có các cơ chế chính sách để khuyến khích chăn nuôi phát triển. Huyện uỷ, HĐND, UBND Huyện đã có chương trình, dự án chuyển đổi cơ cấu cây trồng vật nuôi đến năm 2010 tạo điều kiện thuận lợi cho công tác chỉ đạo thực hiện. Đến nay nhiều mô hình chăn nuôi có năng xuất cao đang được nhân rộng, nhận thức của người dân về công tác phòng chống dịch bệnh đã có chuyển biến tích cực. Mạng lưới

thú y, khuyến nông viên cơ sở được củng cố, kiện toàn đi vào hoạt động có hiệu quả. Tuy nhiên bên cạnh đó cũng có những khó khăn không nhỏ đó là tình hình dịch bệnh hiện đang diễn biến phức tạp, môi trường ngày càng ô nhiễm nặng ảnh hưởng nhiều tới sức khoẻ của nhân dân và mức độ phát triển chăn nuôi. Phương thức chăn nuôi trên địa bàn huyện hiện vẫn còn phân tán, manh mún, chưa hình thành được các vùng chăn nuôi hàng hoá nên việc kiểm tra giám sát dịch bệnh sẽ gặp nhiều khó khăn, hạn chế.

Để thực hiện thắng lợi mục tiêu trên, trước mắt ngành Thú y cần tập trung củng cố, nâng cao hiệu quả hoạt động của Mạng lưới thú y cơ sở. Đây là yếu tố quan trọng hàng đầu vì chúng ta đã có bài học kinh nghiệm thực tế, ở đâu Ban thú y làm tốt công tác tham mưu cho chính quyền địa phương, ở đó công tác thú y có chuyển biến tích cực. Một thuận lợi rất lớn cho Ngành là UBND Tỉnh đã có quyết định 1497 QĐ/UB (ngày 30/12/2004) để củng cố Ban chăn nuôi - thú y, trong đó có chế độ hoạt động phí cho cán bộ Trưởng ban. Muốn làm tốt khâu này ngành Thú y và UBND các xã, thị trấn cần có một tiêu chí tuyển chọn Trưởng Ban chăn nuôi - thú y sao cho có năng lực, trình độ, tránh tình trạng Tỉnh đã có chế độ cho cán bộ thú y mà công việc lại không chuyển. Khi ổn định về tổ chức cần chú trọng việc nâng cao năng lực quản lý nhà nước để cán bộ thú y cơ sở đáp ứng yêu cầu thực tiễn, phát huy tính năng động sáng tạo trong công việc, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Tôi cũng xin nhấn mạnh thêm là yếu tố con người có vai trò rất quan trọng trong các hoạt động chuyên môn, họ là những người luôn gắn gũi, gắn bó, sát với người chăn

nuôi từ đó sẽ chủ động ngăn chặn dịch bệnh ngay từ cơ sở. Việc xây dựng Mạng lưới giám sát dịch bệnh mà Trạm Thú y Hoài Đức những năm qua đã làm sẽ là một kinh nghiệm hay trong tiêu chí tuyển chọn, nâng cao năng lực cán bộ thú y cơ sở.

Giải pháp tiếp theo mà ngành Thú y cần phát huy là tiếp tục đẩy mạnh các hình thức tuyên truyền bằng nhiều hình thức để nâng cao nhận thức cho người dân về công tác thú y. Tôi rất đồng tình với việc Trạm Thú y Hoài Đức thời gian qua đã phối hợp với tổ chức CIRAD – Viện chăn nuôi cho ra đời bản “Thông Tin Thú Y Hoài Đức”. Có thể nói đây là một bản tin có giá trị thực tiễn cao, góp phần chuyển tải một lượng thông tin khá lớn đến với người dân, đặc biệt đã khích lệ, động viên được phong trào. Trong thời gian tới cần đi sâu vào chất lượng thông tin, kịp thời động viên các tập thể, cá nhân làm tốt, mạnh dạn phê phán, nhắc nhở những nơi yếu kém, có như vậy Mạng lưới thú y cơ sở mới có bước phát triển đồng đều.

Trạm Thú y Huyện cũng cần tăng cường phối hợp với Đài truyền thanh, Trạm Khuyến nông Huyện, các công ty, xí nghiệp chuyên ngành tổ chức các đợt tuyên truyền, tập huấn đến người dân. Nội dung, phương thức tập huấn cần cải tiến cho phù hợp với thực tiễn, sao cho người dân áp dụng có hiệu quả các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất. Đồng thời cần xây dựng chiến lược phát triển ngành theo chiều sâu nhằm đáp ứng đòi hỏi ngày càng cao của xã hội.

(Xem tiếp trang 9)

NGÀNH THÚ Y HÀ TÂY NĂM MỚI, KHỞI SẮC MỚI

Ảnh: Cán bộ Phòng Dịch tễ Chi cục Thú y Hà Tây và cán bộ kiểm soát giết mổ Trạm Thú y Hoài Đức đi kiểm tra tình hình vệ sinh an toàn thực phẩm tại chợ Dương Liêu - Hoài Đức.

Nhân dịp năm mới Ban biên tập “Thông tin Hoài Đức” đã có cuộc trao đổi với ông Nguyễn Huy Đăng - Chi cục trưởng Chi cục Thú y Hà Tây về những kết quả đạt được của công tác thú y trong năm 2004 và định hướng hoạt động trong năm 2005.

*Ban biên tập (BBT): Trước hết xin cảm ơn ông đã dành thời gian trao đổi với chúng tôi. Năm 2004 đã qua, xin ông cho biết những thành tích nổi bật trong năm mà ngành thú y Hà Tây đã đạt được?

*Ông Nguyễn Huy Đăng (NHD): Năm 2004 là một năm đáng nhớ với tất cả những người làm công tác thú y. Ngành thú y Hà Tây trong năm qua đã tham mưu cho các cấp chính quyền thực hiện công tác chống dịch Cúm gia cầm - một đại dịch lần đầu tiên xuất hiện ở Việt Nam. Tuy rất vất vả song có được một bài học kinh nghiệm sâu sắc trong công tác chống dịch, được các cấp, các ngành, các đoàn thể xã hội cùng quan tâm. Một dấu ấn lớn cho Ngành là cuối năm 2004 UBND Tỉnh đã có quyết định 1497 QĐ/UB cung cấp kiện toàn mạng lưới thú y cơ sở, trong đó có chế độ sinh hoạt phí cho Trưởng ban

chăn nuôi thú y. Đây là một tiền đề, một động lực mới cho ngành thú y phát triển trong những năm tới. Điều đáng ghi nhận nữa là các hoạt động chuyên ngành được duy trì ngày càng có hiệu quả, đảm bảo an toàn dịch bệnh đàn vật nuôi góp phần thúc đẩy chăn nuôi phát triển. Đến nay chăn nuôi của Tỉnh đã

đạt trên 41% tỷ trọng nông nghiệp.

*BBT: Với góc độ là người quản lý ngành, xin ông đánh giá về kết quả hoạt động trong năm qua của Trạm Thú y Hoài Đức nói chung và Mạng lưới giám sát dịch bệnh nói riêng ở Hoài Đức?

*Ông NHD: Tôi rất phấn khởi nhận thấy trong những năm gần đây, đặc biệt trong năm 2004 Trạm Thú y Hoài Đức có nhiều chuyển biến tích cực, đồng đều trong các hoạt động chuyên môn. Từ công tác tiêm phòng, kiểm soát giết mổ đến việc quản lý hoạt động kinh doanh thuốc thú y, thức ăn chăn nuôi Trạm đều hoàn thành vượt mức kế hoạch. Thế mạnh của Trạm là biết tranh thủ sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp chính quyền và khai thác được nguồn lực bên ngoài để nâng cao hiệu quả hoạt động chuyên môn. Điểm hình là Trạm đã hợp tác với nhiều Công ty, Xí nghiệp sản xuất thuốc thú y, thức ăn chăn nuôi, các tổ chức chuyên ngành trong nước, nước ngoài để thực hiện các chương trình chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật vào thực tế sản xuất.

Với Mạng lưới giám sát dịch bệnh mà Trạm Thú y Hoài Đức thực hiện có sự trợ giúp của tổ chức CIRAD – Viện chăn nuôi quốc gia,

tôi luôn đồng tình, ủng hộ và đánh giá cao những kết quả đạt được. Việc quản lý, giám sát dịch bệnh từ cơ sở hiện nay có một vai trò rất quan trọng trong nhằm kịp thời ngăn chặn dịch bệnh xảy ra. Thực tế đã có không ít trường hợp do khâu quản lý dịch bệnh yếu làm ảnh hưởng lớn đến công tác chống dịch. Thông qua hoạt động này Trạm Thú y Hoài Đức cần rút ra bài học kinh nghiệm sớm có báo cáo tổng kết để Chi Cục có thể nhân rộng mô hình ra toàn Tỉnh trong những năm tới.

Nhân đây tôi cũng xin trân trọng cảm ơn và ghi nhận những đóng góp của tổ chức CIRAD – Viện chăn nuôi đã giúp Trạm Thú y Hoài Đức xây dựng mô hình Mạng lưới Giám sát dịch bệnh động vật, mong rằng thời gian tới tổ chức tiếp tục có sự hợp tác - phát triển.

*BBT: Hàng tháng “Thông tin thú y Hoài Đức” được đều đặn gửi đến ông, mong ông cho ý kiến về hoạt động này?

*Ông NHD: Tôi xin biểu dương những nỗ lực của Ban biên tập, các bạn đã biên tập nhiều bài viết rất sinh động và ấn tượng, đặc biệt là những bài viết từ cơ sở. Điều quan trọng là thông qua bản tin này đã giúp nhiều người nhận thức tốt hơn về lĩnh vực thú y. Thời gian tới các bạn cần tiếp tục cải tiến, nâng cao chất lượng thông tin sao cho phù hợp thực tế hơn nữa. Tôi cũng mong các bạn công tác với bản tin của Chi cục thú y Hà Tây (đã ra từ tháng 11/2004) để thúc đẩy công tác tuyên truyền trên lĩnh vực chăn nuôi thú y.

(Xem tiếp trang 6)

NĂM MỚI, THỜI CƠ MỚI VÀ THÁCH THỨC MỚI !

(Bài viết của ông Nguyễn Ngọc Sơn - Trạm trưởng Trạm thú y huyện Hoài Đức)

Ảnh: Ông Nguyễn Ngọc Sơn đang trao đổi cùng các cán bộ thú y trong 1 buổi tập huấn chuyên môn tại Trạm thú y Hoài Đức (phối hợp cùng công ty thuốc Thú Y Xanh Việt Nam).

Năm 2004 đã qua để lại một dấu ấn lớn, đáng nhớ với mỗi người dân nói chung và mỗi người làm công tác thú y nói riêng bởi đại dịch Cúm gia cầm lần đầu tiên xuất hiện tại Việt Nam. Các cấp, các ngành, trong đó ngành Thú y là nòng cốt, tập trung cho công tác chống dịch, thật gian nan, vất vả, thậm chí dịch bệnh còn làm ảnh hưởng trực tiếp tới sức khoẻ, tính mạng của mỗi người. Song cũng chính từ đây đã để lại cho ngành Thú y Huyện một bài học kinh nghiệm sâu sắc trong công tác chống dịch và hơn thế nữa mỗi người làm công tác thú y có thêm sự đoàn kết, gắn bó, năng động, sáng tạo trong các hoạt động chuyên môn.

Điều đáng ghi nhận trong năm qua của Ngành là kịp thời tham mưu cho các cấp chính quyền, huy động sức mạnh của toàn dân tham gia vào công tác chống dịch Cúm gia cầm để từ đó dịch bệnh sớm được dập tắt, không có trường hợp tái phát, hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại do dịch bệnh gây ra trên địa bàn Huyện. Các hoạt động chuyên môn khác ngày càng đi vào chiều sâu, có hiệu quả, tỷ lệ tiêm phòng đàn

gia súc tiếp tục tăng cao trên 20%, công tác kiểm dịch, kiểm soát giết mổ tăng gần 10%, hoạt động kinh doanh thuốc thú y, thức ăn chăn nuôi dần đi vào nề nếp, đảm bảo quyền và lợi ích cho người tiêu dùng. Mạng lưới giám sát dịch bệnh tiếp tục được duy trì và hoạt động ngày càng hiệu quả, đảm bảo việc phát hiện dịch bệnh kịp thời ngay từ ngõ, xóm, cụm dân cư. Công tác tuyên truyền chuyển giao kỹ thuật đến người chăn nuôi, cán bộ thú y cơ sở tiếp tục được đẩy mạnh, với 15 lớp tập huấn cho trên 2000 lượt người, trên 1000 bản "Thông tin Thú y Hoài Đức" được chuyển đến người đọc là những con số đáng ghi nhận cho công tác tuyên truyền.

Năm mới 2005 đã đến, một năm với nhiều thời cơ, thuận lợi cho ngành Thú y đó là chăn nuôi của Huyện tiếp tục phát triển, với thắng lợi của năm 2004, năm đầu tiên chăn nuôi của Huyện đạt trên 50 % tỷ trọng nông nghiệp (51%). Huyện uỷ, HĐND, UBND Huyện tiếp tục thực hiện dự án phát triển chăn nuôi theo hướng sản xuất hàng hoá tạo điều kiện thuận lợi cho công tác chỉ đạo các hoạt động chuyên môn. Đến nay nhiều mô hình chăn nuôi có năng suất cao đang được nhân rộng, nhận thức của người dân về công tác phòng chống dịch bệnh đã có chuyển biến tích cực so với trước đây. Đặc biệt hơn, năm 2005 hệ thống thú y được củng cố kiện toàn lại theo quyết định 1497 QĐ/UB của UBND Tỉnh trong đó có chế độ phụ cấp cho trưởng ban chăn nuôi thú y.

Bên cạnh đó Hoài Đức còn là nơi có nhiều cơ quan chuyên ngành đóng trên địa bàn Huyện như Viện khoa học Nông nghiệp Việt

Nam, Xí nghiệp thuốc thú y TW, Công ty phát triển công nghệ nông thôn - RTD. Sự cộng tác với nhiều tổ chức chuyên ngành đã trở nên gắn bó như những người bạn đồng hành với Trạm Thú y Hoài Đức như Tổ chức CIRAD – Viện chăn nuôi quốc gia, Công ty Thú y Xanh, Hanvet, Tiến Thành, Vibar, Con Heo Vàng ... Tất cả những yếu tố trên chính là những thời cơ không nhỏ để ngành thú y Hoài Đức có bước tiến mới.

Thời cơ là vậy, thuận lợi là thế song chúng ta cũng không thể không kể đến những khó khăn, hạn chế hay chính là những thách thức của ngành Thú y trong năm tới. Đó là tình hình dịch bệnh gia súc gia cầm đã và đang diễn biến vô cùng phức tạp, đặc biệt là dịch Cúm gia cầm và LMLM gia súc. Ngay trong những ngày chuẩn bị đón xuân Ất Dậu này dịch Cúm gia cầm đang bùng phát ở nhiều tỉnh thành trong cả nước, với tỉnh Hà Tây nói chung và huyện Hoài Đức nói riêng tuy chưa có trường hợp nhiễm cúm gia cầm được phát hiện nhưng nguy cơ tái phát dịch là rất cao. Chúng ta đã có hệ thống Ban thú y các xã, thị trấn được củng cố kiện toàn từ năm 2000 đến nay nhưng không phải nơi nào hoạt động cũng có hiệu quả, cán bộ thú y nào cũng có đủ trình độ và lòng nhiệt tình công tác. Nếu đánh giá một cách đầy đủ hiện nay còn nhiều nơi tổ chức hoạt động chưa tốt. Nhiều cán bộ thú y (kể cả Trưởng Ban chăn nuôi thú y xã) năng lực còn hạn chế, trình độ chuyên môn không đáp ứng được yêu cầu của thực tế. Phải chăng đó cũng là một thách thức khi chúng ta triển khai thực hiện quyết định 1497 QĐ/UB, làm thế nào để chọn cử cán bộ thú y cơ sở vào Ban chăn nuôi thú y đáp ứng yêu cầu thực tế phát triển của Ngành?

(Xem tiếp trang 8)

HOẠT ĐỘNG CỦA MẠNG LƯỚI GIÁM SÁT DỊCH BỆNH TRONG NĂM 2005

Hoài Đức là một huyện thuộc tỉnh Hà Tây (nằm trong khu vực Đồng bằng Sông Hồng - Miền Bắc Việt Nam) cách Hà Nội 20km về phía Tây. Từ tháng 5/2003, tổ chức CIRAD và Trạm thú y Hoài Đức đã cùng tiến hành một đề án thử nghiệm; đề án này tập trung nâng cao năng lực thú y cơ sở thông qua một mạng lưới giám sát dịch bệnh trên đàn lợn. Qua 20 tháng hoạt động Mạng lưới đã tập hợp được 15 thú y viên (tại 11 xã), 5 cán bộ thú y, 1 cán bộ trợ lý nghiên cứu của Viện Chăn nuôi Quốc gia, dưới sự giám sát của 1 cán bộ nghiên cứu CIRAD.

Mạng lưới đã tiến hành theo dõi những bệnh dịch chính xảy ra; mỗi thành viên tham gia báo cáo các ca bệnh cho Trạm thú y thông qua phiếu theo dõi đặc thù riêng. Số liệu được nhập và quản lý bởi một cơ sở dữ liệu theo dõi dịch bệnh của CIRAD. Hàng tháng, Mạng lưới tổ chức các buổi tập huấn cho thú y viên và cho ra đời một bản tin tổng kết các kết quả hoạt động⁽¹⁾.

Đề án đã mang lại những kết quả tốt cho ngành thú y huyện Hoài Đức và đã được các cấp lãnh đạo của huyện Hoài Đức, lãnh đạo Chi Cục thú y tỉnh Hà Tây đánh giá cao.

Cũng trong thời gian này, dịch bệnh Cúm gia cầm đã xảy ra ở Việt Nam (từ tháng 12 năm 2003 đến tháng 02 năm 2004) với mức độ lây lan mạnh đã ảnh hưởng tới nền chăn nuôi gia cầm và làm mất đi 15% tổng đàn gia cầm cả nước. Riêng ở Hoài Đức dịch Cúm gia cầm bắt đầu xảy ra từ ngày 14/1/2004 (tại xã Đức Giang và Yên Sở), tính đến ngày công bố hết dịch (ngày 20/3/2004) toàn Huyện đã có 16/21 xã, thị trấn có gia cầm phải tiêu huỷ. Có 161 hộ tiêu huỷ tổng số 181 964 con gia cầm, 11 800 con chim và 160 500

Ảnh: BSTY Vincent Porphyre trong cuộc họp sơ kết 1 năm hoạt động của Mạng lưới giám sát dịch bệnh tại Hoài Đức.

quả trứng. Ước tính thiệt hại lên tới hơn 14 tỷ đồng. Và hiện nay, dịch Cúm gia cầm đã bùng phát trở lại với mức độ rất cao trên cả nước (xem số liệu thu thập - trang 13). Trước tình hình đó được sự giúp đỡ của FAO/TCP và Bộ ngoại giao Pháp, CIRAD cùng Viện Chăn Nuôi Quốc Gia sẽ tiếp tục hợp tác với Trạm thú y Hoài Đức trong năm 2005 thực hiện một đề án mới với chủ đề "**Mạng lưới giám sát dịch bệnh và nghiên cứu tính khả thi của hệ thống dự báo nhanh cho dịch Cúm gia cầm ở huyện Hoài Đức**".

Viện Chăn Nuôi Quốc Gia và CIRAD là thành viên của PRISE, nhóm Nghiên cứu Thâm canh các Hệ thống Chăn nuôi, có cơ sở tại Hà Nội (bao gồm: Viện Chăn Nuôi Quốc Gia (NIAH), Viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp (VASI), Viện Thú Y (NIVR), Trường ĐH Nông Nghiệp 1 Hà Nội (HAU), Trung tâm Hợp tác Quốc tế Nghiên cứu Nông nghiệp vì sự phát triển (CIRAD) – Cộng hoà Pháp. Nhóm nghiên cứu này hoạt động với mục đích hỗ trợ người dân và các cán bộ lãnh đạo bằng cách phát huy năng lực địa phương và lĩnh vực chăn nuôi; tăng khả năng chăn nuôi và tăng thu nhập cũng như tổ chức ngành hàng có hiệu quả.

Hoạt động đầu tiên của đề án là tổ chức một Mạng lưới giám sát dịch bệnh gồm 30 cán bộ thú y của huyện Hoài Đức tỉnh Hà Tây, họ sẽ là những người thu thập số liệu

dịch bệnh trên 21 xã, thị trấn của Huyện. NIAH và CIRAD sẽ có nhiệm vụ trợ giúp kỹ thuật và giám sát các hoạt động của đề án với mục tiêu:

- Tiếp tục thu thập những số liệu về bệnh dịch thông qua mạng lưới giám sát dịch bệnh.
- Đánh giá thực trạng và khả năng có thể dự báo nhanh của mạng lưới, áp dụng cho trường hợp Cúm gia cầm.
- Xác định các bước tiến hành chính để có được phương pháp dự báo nhanh phù hợp với Việt Nam
- Xác định công cụ và phương pháp để nâng cao năng lực của các thành viên mạng lưới thông qua các hoạt động tập huấn đào tạo và tuyên truyền thông tin rộng rãi cho công chúng.

Các kết quả thu thập sẽ được sử dụng theo yêu cầu của TCP FAO và Bộ Nông Nghiệp và Phát triển Nông thôn/Kế hoạch phòng chống bệnh dịch gia súc của Cục Thú Y.

(1): Để có thêm thông tin hoặc tải các bản tin hàng tháng, xin vui lòng xem địa chỉ trang web sau : http://pigtrop.cirad.fr/fr/lemone/ndel/asie_VN_EpidSurv.htm

CHUYỆN NHỎ MÀ KHÔNG NHỎ

Giữ gìn vệ sinh an toàn thực phẩm là vấn đề được Đảng, Nhà nước, toàn xã hội quan tâm. Tuy nhiên vấn đề này hoàn toàn không dễ thực hiện vì nó không chỉ đơn thuần gây ngộ độc cho người tiêu dùng mà còn là nguồn truyền lây nhiều bệnh truyền nhiễm của người và gia súc. Hiện nay tình trạng giết mổ gia súc, gia cầm còn phân tán, hầu như thôn, xóm nào cũng có điểm giết mổ, vừa không đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm, vừa gây ô nhiễm môi trường. Giết mổ phân tán gây khó khăn cho công tác kiểm dịch - kiểm soát giết mổ, kiểm tra vệ sinh thú y, cán bộ thú y với số lượng hạn chế không thể kiểm soát hết từng thôn, xóm, đồng thời không đủ điều kiện phương tiện kỹ thuật để kiểm tra. Nếu tính số gia súc được giết mổ toàn Tỉnh thì mỗi ngày có hàng chục tấn phân, chất thải và hàng ngàn khối nước bẩn được thải vào môi trường, mang theo mầm bệnh, các loại vi khuẩn, virut, ký sinh trùng....lan truyền khắp mọi nơi, mọi chỗ trên địa bàn toàn tỉnh. Ngoài ra số gia súc mắc bệnh, nhiều bệnh truyền nhiễm lây

sang người được giết mổ và đem bán đi nhiều nơi làm lây lan dịch bệnh.

Trong điều kiện cơ chế thị trường, các chủ kinh doanh luôn muốn giành lợi nhuận cao thường cố tình "quên" việc giữ vệ sinh an toàn thực phẩm (giết mổ gia súc, gia cầm mắc bệnh truyền nhiễm hoặc nơi giết mổ, kinh doanh không đảm bảo vệ sinh, thực phẩm bị nhuộm phẩm màu độc hại..v.v ..), coi thường sức khoẻ người tiêu dùng và lợi ích cộng đồng. Xuất phát từ nguyên nhân này mà số lượng người chịu hậu quả của sự mất an toàn thực phẩm có thể không chỉ là một người mà là một gia đình, có khi là cả tập thể, cả

thôn, cụm dân cư như vụ ngộ độc tại xã Tiên Yên - Hoài Đức (tháng 10/2004) là một ví dụ điển hình.

Từ những vấn đề trên đã đặt câu hỏi là tại sao tình trạng này vẫn xảy ra ? Các cơ quan chức năng cần làm gì và phải phối hợp với nhau như thế nào để kiểm soát được việc giết mổ, kinh doanh động vật, sản phẩm động vật ? Vai trò các cấp chính quyền ra sao cản vào cuộc như thế nào trong việc này ?

Trong dịp Tết Ất Dậu, để đảm bảo an toàn vệ sinh an toàn thực phẩm cần tăng cường quản lý công tác kiểm dịch, kiểm soát giết mổ và vệ sinh thú y. Muốn vậy cần có sự quan tâm chỉ đạo chặt chẽ của các cấp chính quyền, sự phối hợp đồng bộ của các ngành Thú y, Y tế, Quản lý thị trường nhằm thanh tra, kiểm tra, xử lý nghiêm những trường hợp vi phạm vệ sinh an toàn thực phẩm, hạn chế việc buôn bán, giết mổ gia súc, gia cầm ốm trên thị trường.

Cán Xuân Bình

Phòng dịch tết CCTY Hà Tây

Ảnh: Thịt bày bán ở chợ không có các biện pháp giữ gìn vệ sinh.

NGÀNH THÚ Y HÀ TÂY NĂM MỚI, KHỞI SẮC MỚI (tiếp theo trang 3)

*BBT: Xin ông vui lòng cho biết định hướng của ngành Thú y Hà Tây trong năm 2005 và những năm tới ?

*Ông NHĐ: Năm 2005 tới sẽ có rất nhiều việc phải làm, toàn ngành sẽ tập trung thực hiện một số nhiệm vụ trọng tâm đó là quản lý chặt chẽ tình hình dịch bệnh trên địa bàn, khống chế, ngăn chặn có hiệu quả dịch Cúm gia cầm và Lở mồm long móng gia súc. Củng cố, kiện toàn Ban chăn nuôi Thú y theo quyết định 1497 của UBND Tỉnh để nâng cao hiệu quả hoạt động chuyên

môn. Từng bước đầu tư trang thiết bị phục vụ công tác chẩn đoán, tập huấn chuyên môn, thông tin tuyên truyền, củng cố tổ chức hệ thống ngành để đáp ứng với yêu cầu thực tiễn.

Thuận lợi có nhiều song khó khăn cũng không nhỏ vì hiện nay tình hình dịch bệnh đang diễn biến rất phức tạp song tôi tin với sự quan tâm của các cấp, các ngành cùng sự cố gắng nỗ lực của cán bộ trong hệ thống thú y Tỉnh, chúng ta nhất định sẽ có khởi sắc mới trong năm tới.

*BBT: Một năm mới đến, ông

có nhẫn gửi điều gì với những người làm công tác thú y ?

*Ông NHĐ: Nhân dịp năm mới, thay mặt ngành Thú y Hà Tây xin gửi tới các đồng nghiệp cùng toàn thể mọi người lời chúc mừng năm mới, sức khoẻ – hạnh phúc.

*BBT: Xin trân trọng cảm ơn ông, kính chúc ông cùng gia đình luôn mạnh khoẻ, hạnh phúc, chúc ngành Thú y Hà Tây một năm mới, thời cơ mới, thắng lợi mới.

Người ghi: Hà Minh Tuân

NĂM 2004, THÚ Y HOÀI ĐỨC VỚI NHỮNG CON SỐ GHI NHỚ

Ảnh: Một buổi tập huấn kỹ thuật thú y tại Trạm thú y Hoài Đức.

1. Thiệt hại do dịch Cúm gia cầm:

- Dịch Cúm gia cầm bắt đầu xảy ra từ ngày 14/1/2004 tại xã Đức Giang và Yên Sở.
- Toàn huyện đã có 16/21 xã, thị trấn tiêu huỷ gia cầm.
- Số hộ tiêu huỷ 161 hộ.
- Số gia cầm tiêu huỷ 181.964 con.
- Số chim tiêu huỷ 11.800 con.
- Số trứng tiêu huỷ 160.500 quả.
- Thời gian công bố hết dịch tại Hoài Đức vào ngày 20/3/2004.

2. Tiêm phòng:

- Đàn lợn: 181.475 con so kế hoạch đạt 105 %, so cùng kỳ đạt 118 %.
- Đàn trâu bò: 4.690, so kế hoạch đạt 130 %. So cùng kỳ đạt 120 %.
- Đàn chó: 7.866 con, so kế hoạch đạt 108 % so cùng kỳ đạt 115 %.
- Đàn gia cầm 653.340 con, so kế hoạch đạt 60 %, so cùng kỳ đạt 50 % (nguyên nhân giảm do có dịch Cúm gia cầm).
- Tiêm phòng vaccin lở mồm long móng 8,980 con.

3. Kiểm dịch, kiểm soát giết mổ, kiểm tra vệ sinh thú y:

* Kiểm dịch vận chuyển:

- Trâu bò 112 con, so kế hoạch đạt 112 %, so cùng kỳ đạt 47 %.
- Lợn 2500 con, so kế hoạch đạt 23 %, so cùng kỳ đạt 25 %.
- Gia cầm 42.110 con, so kế hoạch đạt 17 % so cùng kỳ so cùng kỳ đạt 20 %.

* Kiểm soát giết mổ:

Duy trì hoạt động kiểm soát giết mổ tại 10 chợ lớn, 5 điểm giết mổ trâu bò. Số lượng qua kiểm tra:

- Trâu - bò 1500 con, so kế hoạch đạt 115 %, so cùng kỳ đạt 118 %.
- Lợn 32.500 con, so kế hoạch đạt 108 %, so cùng kỳ đạt 105 %.
- Phủ tạng 13.240 bộ, so kế hoạch đạt 102 %, so cùng kỳ đạt 110 %.

* Kiểm tra vệ sinh thú y.

- Đã kiểm tra, cấp giấy chứng nhận vệ sinh y cho 25 cơ sở giết mổ, sản xuất con giống, 58 cửa hàng kinh doanh thuốc thú y, 99 cửa hàng kinh doanh thức ăn chăn nuôi.

4 Quản lý thuốc thú y, thanh tra kiểm tra:

- Quản lý: 58 cửa hàng kinh doanh thuốc thú y trong đó uỷ quyền cho 21 cửa hàng bán vaccine lợn và gia cầm.
- Kiểm tra trên 500 cơ sở là cơ sở chăn nuôi, điểm giết mổ, cơ sở giết mổ, điểm kinh doanh động vật, sản phẩm động vật, cửa hàng kinh doanh thuốc thú y, thức ăn chăn nuôi. - Trong quá trình kiểm tra đã xử lý cảnh cáo 03, nhắc nhở 53, phạt tiền 01, huỷ tang vật 07 trường hợp.

5.Tập huấn, chuyển giao kỹ thuật:

- Tổ chức 15 lớp cho gần 2000 lượt người là cán bộ thú y cơ sở, hộ chăn nuôi lớn, chủ hộ kinh doanh động vật sản phẩm động

vật, thuốc thú y, thức ăn chăn nuôi.

- Mỗi tháng phát hành từ 100 – 150 bản “Thông tin Thú y Hoài Đức”

- Bế giảng lớp trung cấp chăn nuôi thú y với 40 học viên.

6. Hệ thống thú y xã, thị trấn:

- Tổng số 147, trong đó trong Ban thú y 96, thú y tự do 51, trình độ chuyên môn gồm đại học 08, cao đẳng 24, trung cấp 43, sơ cấp 54.

7. Những thành tích được ghi nhận:

* Công tác chống dịch cúm gia cầm:

- Ban chỉ đạo (BCĐ) Huyện được Bộ NN & PTNT, UBND Tỉnh tặng Bằng khen.

- 1 cá nhân (đ/c Trạm trưởng) được UBND Tỉnh tặng bằng khen.

- 4 tập thể (Phòng NN & PTNT, Trạm Thú y, BCĐ xã Đức Giang, BCĐ xã Yên Sở) và 14 cá nhân được UBND Huyện tặng giấy khen.

* Kết quả công tác thú y năm 2004:

- Trạm Thú y Huyện được Chi cục Thú y Hà Tây và UBND Huyện công nhận là đơn vị lao động giỏi năm 2004.

- 1 cá nhân được công nhận là chiến sỹ thi đua cơ sở (đ/c Trạm trưởng).

- 2 tập thể (xã Đức Giang và Dương Liễu), 6 cá nhân được UBND Huyện tặng giấy khen.

Những con số trên đây khẳng định ngành Thú y Hoài Đức đã có những bước tiến mới trong các hoạt động chuyên môn, đây cũng chính là động lực phát triển ngành cho những năm tiếp theo.

**Nguyễn Thị Kim Anh
Trạm Thú y Hoài Đức**

ĐÔI ĐIỀU SUY NGHĨ VÀ KIẾN NGHỊ VỀ CÔNG TÁC THÚ Y NHỮNG NĂM TỚI

Ảnh: Thiêu huỷ gà bị nhiễm cúm gia cầm H5N1.

Đầu năm 2005 một tin vui đến với ngành Thú y là UBND tỉnh Hà Tây có quyết định 1497 QĐ/UB ngày 30 tháng 12 năm 2004 về việc tổ chức hệ thống mạng lưới thú y cơ sở xã, phường, thị trấn. Đây là sự quan tâm rất lớn của Tỉnh uỷ, HĐND, UBND Tỉnh đối với ngành chăn nuôi thú y của Tỉnh nhà. Là một cán bộ thú y Huyện đã có nhiều năm gắn bó với nghề, xin có đôi điều tâm sự cùng các đồng nghiệp dướ cơ sở và đề xuất một vài ý kiến với các cấp có thẩm quyền.

Chăn nuôi ngày càng phát triển theo hướng sản xuất hàng hoá, chăn nuôi trang trại ngày càng nhiều, tốc độ giao lưu, vận chuyển động vật, sản phẩm động vật ngày càng lớn cũng là một nguy cơ rất lớn phát sinh dịch bệnh ở bất cứ nơi nào nếu không

thực hiện tốt công tác giám sát dịch bệnh. Cán bộ thú y cơ sở là người tiếp xúc trực tiếp với vật nuôi, chủ hộ chăn nuôi nhiều nhất, vì vậy người thú y cơ sở bao giờ cũng là người có khả năng phát hiện dịch bệnh sớm nhất. Hiện nay hầu hết cán bộ trưởng ban thú y trình độ chuyên môn còn thấp (trên 30 % là sơ cấp), còn bỡ ngỡ với công tác quản lý nhà nước về thú y nên việc tham mưu cho UBND xã, phường, thị trấn còn rất hạn chế từ đó hiệu quả công tác thú y còn thấp chưa tương xứng với quy mô phát triển của chăn nuôi. Xuất phát từ suy nghĩ trên, tôi thấy rằng các cấp, các ngành cần quan tâm hơn nữa đến việc chỉ đạo công tác thú y ngay từ các cơ sở xã, phường để việc kiểm tra giám sát dịch bệnh được nhanh chóng, kịp thời, hạn chế đến mức thấp nhất những thiệt hại do dịch bệnh gây ra. Đồng thời có những biện pháp thiết thực đầu tư cho ngành thú y phát triển như:

- Tăng cường cơ sở vật chất, kỹ thuật cho ngành thú y, ổn định hệ thống thú y từ trung ương đến địa phương, có chế độ định biên hợp ý cho cán bộ thú y ở xã, phường, thị trấn tương ứng với yêu cầu nhiệm vụ và gắn trách nhiệm với nhiệm vụ chuyên

môn.

- Thường xuyên nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, đặc biệt về chức năng quản lý nhà nước cho cán bộ trưởng ban thú y để từ đó họ thực hiện tốt việc tham mưu cho chính quyền địa phương.

- Quy hoạch lại chăn nuôi gia súc, gia cầm thành các khu chăn nuôi tập trung theo hướng sản xuất hàng hoá, tạo điều kiện để người dân nhanh chóng chuyển đổi cơ cấu cây trồng vật nuôi cho phù hợp, hạn chế chăn nuôi nhỏ lẻ để đảm bảo vệ sinh môi trường và sức khoẻ của nhân dân.

- Xây dựng lại các lò mổ gia súc, gia cầm tập trung, đủ tiêu chuẩn vệ sinh thú y, tiến tới xoá bỏ tình trạng giết mổ gia súc, gia cầm tràn lan tại các chợ như hiện nay.

Trên đây là một vài suy nghĩ, kiến nghị của tôi mong rằng ngành thú y của Tỉnh ngày càng được quan tâm hơn nữa, hoạt động có hiệu quả hơn nữa góp phần thúc đẩy chăn nuôi phát triển, cải thiện nâng cao đời sống của nhân dân.

**BSTY Nguyễn Văn Huy
Trạm Thú y Hoài Đức**

NGÀNH THÚ Y HOÀI ĐỨC.....(tiếp theo trang 4)

Chăn nuôi càng phát triển nhanh bao nhiêu, thì phương thức tổ chức hoạt động các nhiệm vụ chuyên môn của Ngành thú y cũng đòi hỏi càng phải thay đổi nhanh bấy nhiêu. Trong thời gian tới đây, tốc độ đô thị hóa ở Hoài Đức sẽ tăng nhanh, chăn nuôi nhỏ lẻ dần sẽ mất đi, thay vào đó là mô hình chăn nuôi trang trại, chăn nuôi công nghiệp

tập trung, điều này cũng sẽ đặt ra cho ngành Thú y một nhiệm vụ mới. Phải làm gì để nâng cao trình độ chuyên môn? Nếu mỗi người làm công tác thú y sẽ là một động lực để ngành Thú y Huyện tiếp tục có bước tiến mới trong năm Ất Dậu và những năm tiếp theo.

đó của các cấp, các ngành, các tổ chức, các công ty xí nghiệp trong nước, nước ngoài và sự cố gắng nỗ lực của mỗi người làm công tác thú y sẽ là một động lực để ngành Thú y Huyện tiếp tục có bước tiến mới trong năm Ất Dậu và những năm tiếp theo.

**Nguyễn Ngọc Sơn
Trạm trưởng Trạm TY Hoài Đức**

VUI XUÂN KHÔNG QUÊN NHIỆM VỤ PHÒNG CHỐNG DỊCH CÚM GIA CÂM

Đầu năm 2004, dịch Cúm gia cầm đang bùng phát trên địa bàn huyện Hoài Đức làm ảnh hưởng không nhỏ đến tình hình kinh tế xã hội. Với sự cố gắng nỗ lực của các cấp, các ngành, trong đó có sự đóng góp rất lớn của các cán bộ thú y từ Huyện đến các xã, thị trấn, dịch Cúm gia cầm đã được ngăn chặn có hiệu quả, không có trường hợp tái phát.

Hiện nay do thời tiết chuyển mùa lạnh, việc vận chuyển gia cầm và sản phẩm gia cầm gia tăng, ở một số tỉnh thành trong cả nước đã tái phát dịch do vậy nguy cơ bùng phát dịch Cúm gia cầm trên địa bàn tỉnh Hà Tây nói chung và địa bàn huyện Hoài Đức nói riêng là rất lớn. Mỗi người, mỗi nhà, đặc biệt là mỗi cán bộ thú y cơ sở đang chuẩn bị đón xuân với những niềm vui mới song chúng ta không thể quên một nhiệm vụ rất quan trọng đó là phòng chống dịch Cúm gia cầm. Cần phải nâng cao cảnh giác, tăng cường kiểm tra, giám sát từ các thôn, xóm, cụm dân cư để kịp thời phát hiện, ngăn chặn dịch bệnh.

Cần thực hiện các biện pháp phòng bệnh Cúm gia cầm sau:

Ảnh: Chuồng úm gà trong một trang trại chăn nuôi gia cầm ở Hà Tây

- Mỗi người, mỗi nhà cùng tham gia tổng tẩy uế môi trường, vệ sinh đường làng, ngõ xóm, ngăn chặn sự phát tán của mầm bệnh.
- Phát quang bụi rậm, định kỳ vệ sinh, phun thuốc sát trùng, rắc vôi bột vào chuồng nuôi, hệ thống cống rãnh từ trong gia đình đến nơi công cộng, nơi có nhiều người qua lại, nơi đã có gia cầm nhiễm bệnh.
- Tuyệt đối không nên sử dụng các loại gia cầm, sản phẩm gia cầm nhiễm bệnh làm thức ăn cho người và cho vật nuôi.
- Không mua gia súc, gia cầm

nhiễm bệnh về làm thực phẩm, không nhập gia cầm ở những nơi đang có dịch bệnh, những nơi chưa rõ nguồn gốc. Khi nhập gia cầm về chăn nuôi phải nhập từ nơi an toàn dịch bệnh đã qua kiểm dịch của cơ quan chuyên môn.

- Tránh tiếp xúc với gia cầm ốm, gia cầm nhiễm bệnh. Khi chăm sóc, nuôi dưỡng gia cầm cần có bảo hộ lao động để tránh lây nhiễm bệnh từ gia cầm sang người. Không nên cho trẻ em tiếp xúc với gia cầm nhiễm bệnh và vào gần khu vực chuồng nuôi gia cầm.
- Gia cầm có biểu hiện ốm, chết phải báo ngay cán bộ chuyên môn để kiểm tra xử lý, không được bán chạy, làm phát tán mầm bệnh.
- Gia cầm chết phải được tiêu huỷ đúng quy định, tuyệt đối không được vứt xác chết ra nơi công cộng làm ô nhiễm môi trường.

BSTY Trần Thị Gái

Trạm Thú y Hoài Đức

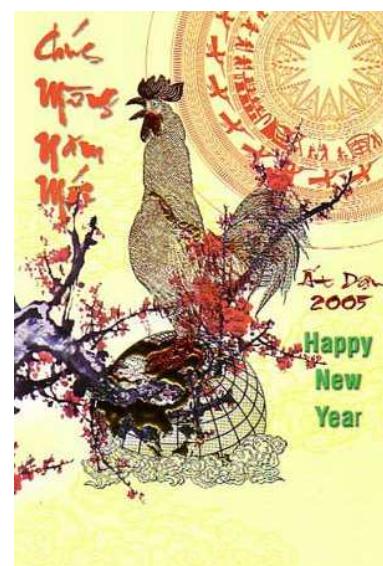
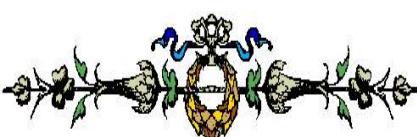
PHÁT HUY HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG..... (tiếp theo trang 2)

Việc tranh thủ sự quan tâm giúp đỡ của các cấp, các ngành, các tổ chức chuyên ngành trong nước, quốc tế là một việc làm rất cần thiết đặt ra cho ngành thú y trong thời gian tới. Bên cạnh đó phát huy nội lực bằng cách tạo ra một phong trào thi đua rộng khắp trong ngành để mỗi người làm công tác thú y thêm gắn bó với nghề góp phần thúc đẩy phong trào.

Tôi tin tưởng rằng với kết quả đã đạt được trong những năm qua sẽ là tiền đề, động lực để ngành Thủ

y thực hiện thắng lợi nhiệm vụ đặt ra trong năm 2005 và những năm tiếp theo, đảm bảo an toàn dịch bệnh, thúc đẩy chăn nuôi phát triển.

Nhân dịp sang năm mới tôi xin gửi tới những người làm công tác thú y lời chúc sức khoẻ - hạnh phúc.

YÊN SỞ VỚI CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG CHỐNG DỊCH CÚM GIA CẦM

Ở thời điểm này năm trước, đầu năm 2004, Yên Sở là một xã xảy ra dịch Cúm gia cầm đầu tiên của huyện Hoài Đức. Thời gian qua, với các biện pháp phòng bệnh tích cực của chính quyền địa phương và sự cố gắng nỗ lực của Ban thú y xã, dịch Cúm gia cầm đã được ngăn chặn, không có hiện tượng tái phát.

Thời gian gần dịch Cúm gia cầm đã và đang tái phát trở lại tại một số tỉnh thành trên cả nước, khả năng có chiều hướng lây lan rộng. Để chủ động phòng chống dịch bệnh Ban thú y đã tham mưu cho UBND xã triển khai ngay các biện pháp chống dịch theo hướng dẫn của Trạm Thú y Huyện. Việc đầu tiên mà Yên Sở làm đó là đẩy mạnh các biện pháp tuyên truyền đến người dân thông qua hệ thống truyền thanh xã và thông báo đến từng hộ chăn nuôi ở các thôn xóm để họ chủ động áp dụng các biện pháp phòng chống dịch bệnh ngay từ gia đình. Yêu cầu các hộ chăn

Ảnh: Thiêu huỷ gia cầm nhiễm Cúm

nuôi vịt (tổng số có 4 hộ) nuôi nhốt vịt tại nhà, không lùa vịt từ nơi này qua nơi khác để tránh làm lây nhiễm mầm bệnh. Tổ chức phun thuốc sát trùng cho các hộ chăn nuôi lớn, các khu vực trước đây đã mắc dịch, khu chợ và các hố tiêu huỷ gia cầm. Sau những ngày ra quân đồng loạt đã phun cho gần 50 hộ chăn nuôi lớn, với diện tích trên 6000 m² chuồng nuôi, gần 10.000 m² nơi công cộng, khu vực chợ, điểm bán gia cầm, sản phẩm gia cầm, các khu vực có nguy cơ lây nhiễm cao, các hố tiêu huỷ

gia cầm trước đây.

Việc quản lý dịch bệnh ngay từ các thôn xóm cụm dân cư cũng được Ban thú y xã trú trọng, giao trách nhiệm cho cán bộ thú y viên thường xuyên kiểm tra, giám sát các hộ chăn nuôi gia cầm và khi phát hiện thấy gia cầm có biểu hiện khác thường phải báo ngay về Ban chỉ đạo xã để kiểm tra xác minh. Đồng thời tăng cường kiểm tra việc xuất nhập gia cầm trên địa bàn, kiểm tra gia cầm và sản phẩm gia cầm bày bán tại các chợ. Khuyến cáo người chăn nuôi khi nhập gia cầm về chăn nuôi phải nhập từ những cơ sở an toàn dịch bệnh, có giấy chứng nhận kiểm dịch của cơ quan thú y.

Với cách làm tích cực và đồng bộ trên đây tôi tin rằng xã Yên Sở sẽ ngăn chặn được dịch Cúm gia cầm tái phát.

Nguyễn Tá Công

Trưởng ban thú y xã Yên Sở

VĂN BẢN MỚI LIÊN QUAN ĐẾN CÔNG TÁC THÚ Y

- Ngày 25/12/2004 Trưởng ban chỉ đạo quốc gia phòng chống dịch Cúm gia cầm đã có công điện số 12 BNN/CĐ về việc triển khai cấp bách công tác phòng chống dịch Cúm gia cầm
- Ngày 29/12/2004 UBND tỉnh Hà Tây có công văn số 5595 CV/UB-NL về việc tăng cường biện pháp phòng chống dịch Cúm gia cầm trước và sau Tết Nguyên Đán.
- Ngày 29/12/2004 UBND tỉnh Hà Tây có công điện số 04 CĐ/UB về việc triển khai cấp bách công tác phòng chống dịch Cúm gia cầm.
- Ngày 29/12/2004 UBND tỉnh Hà Tây có quyết định (tạm thời) số 1497 QĐ/UB về việc thành lập Ban chăn nuôi – thú y xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh Hà Tây.
- Ngày 11/1/2005 Sở NN & PTNT có hướng dẫn số 30 HD/NN-TY về việc tổ chức hoạt động của ban chăn nuôi thú y xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh Hà Tây.
- Ngày 11/1/2005 UBND Tỉnh có chỉ thị số 04 CT/UB về việc tăng cường chỉ đạo công tác chăn nuôi thú y năm 2005.
- Ngày 11/1/2005 Trưởng ban chỉ đạo quốc gia phòng chống dịch Cúm gia cầm có công điện số 01 BNN/CĐ về việc triển khai phòng chống dịch Cúm gia cầm khẩn cấp.
- Ngày 14/1/2005 Chi cục Thú y tỉnh Hà Tây có công văn số 15 HD/TY về việc hướng dẫn kiểm dịch, kiểm soát giết mổ, vệ sinh thú y tại các chợ trong Tỉnh.

CẢM NHẬN TỪ CƠ SỞ

Nhìn lại năm qua ngành thú y với bao vất vả, chưa bao giờ những người làm nghề thú y lại vất vả đến thế, song chính từ đó chúng ta lại có biết bao cái được, bao cái đổi mới trong hoạt động. Điều đầu tiên phải kể đến sự đổi mới trong chỉ đạo, có lẽ đã từ lâu, ngành thú y mới có nhiều sự quan tâm của các cấp, các ngành đến thế, nhờ đó mà các hoạt động chuyên môn từng bước được cải thiện rõ rệt. Là một thú y cơ sở tôi còn cảm nhận một sự đổi mới rất sâu sắc trong ngành đó là những đổi mới trong tổ chức chỉ đạo các nhiệm vụ chuyên môn của các cán bộ Trạm thú y Huyện. Năm qua cũng với những con người ấy, song đã có

nhiều đổi thay, họ năng động và sáng tạo hơn, thúc đẩy được phong trào, gắn kết được các cán bộ thú y cơ sở. Những buổi hội thảo chuyên đề, mô hình Mạng lưới giám sát dịch bệnh, những buổi tham quan thực tế, tất cả những hoạt động đó đã tạo nên một động lực giúp cán bộ thú y cơ sở hoạt động tích cực hơn, hiệu quả hơn.

Với những thay đổi này mà năm qua công tác thú y của Huyện đã có những tiến bộ đáng kể, dịch Cúm gia cầm sớm được ngăn chặn, tỷ lệ tiêm phòng đàn gia súc tăng trên 15%, tỷ lệ ốm chết giảm 1,5% góp phần đưa chăn nuôi của Huyện năm đầu tiên đạt trên 50% tỉ trọng nông nghiệp. Riêng với xã Đắc Sở, dịch

Cúm gia cầm không xảy ra, tỷ lệ tiêm phòng đàn gia súc tăng trên 20%, nhận thức của người dân về công tác thú y đã thay đổi đáng kể, họ chủ động và chấp hành tốt các công tác thú y do địa phương phát động.

Năm 2005, phát huy những kết quả của năm cũ, nắm bắt những cơ hội của năm mới chắc chắn ngành thú y có những bước tiến mới. Đây cũng chính là đòn bẩy đưa ngành chăn nuôi của Huyện chuyển biến mạnh hơn, nhanh hơn.

Nguyễn Bá Sỹ

Trưởng ban thú y xã Đắc Sở

PHÂN BIỆT BỆNH CÚM VỚI BỆNH TỤ HUYẾT TRÙNG VÀ BỆNH NEWCASTLE TRÊN GIA CẦM

Ảnh: Phun thuốc sát trùng cho gia cầm trước khi đưa vào chợ tiêu thụ.

Trong chăn nuôi gia cầm, bệnh Tụ huyết trùng và bệnh Newcastle là hai bệnh truyền nhiễm thường gặp, cán bộ thú y cơ sở cũng như nhiều người chăn nuôi đã hiểu rõ về nguyên nhân, triệu chứng và cách phòng trị hai bệnh này vì vậy trên thực tế hai bệnh này thường xuyên được phòng trị kịp thời, không làm ảnh hưởng nhiều đến kinh tế (2 bệnh này đã có vaccine phòng bệnh). Đầu năm 2004 bệnh Cúm gia cầm xuất hiện trên diện rộng

trở thành đại dịch. Đây là một bệnh mới xuất hiện ở Việt Nam, bệnh xảy ra lại có nhiều biểu hiện giống với bệnh Tụ huyết trùng và bệnh Newcastle vì vậy trong thực tế đã có không ít trường hợp chẩn đoán nhầm, chưa phân biệt được bệnh Cúm gia cầm, từ đó làm ảnh hưởng tới việc khống chế và ngăn chặn dịch bệnh. Chúng tôi xin nêu những nét giống và khác nhau cơ bản giữa ba bệnh nêu trên để người chăn nuôi và cán bộ thú y cơ sở phát hiện nhanh bệnh Cúm gia cầm.

Bệnh Cúm gia cầm có biểu hiện bên ngoài rất giống với bệnh Tụ huyết trùng ở chỗ thời gian nung bệnh ngắn, gia cầm mắc bệnh chết rất nhanh. Xác chết không bị gầy, có khi vẫn to béo như bình thường mà không có biểu hiện giảm trọng lượng. Bệnh xảy ra nhiều hơn ở gia cầm trưởng thành, con vật chết có biểu hiện thâm tím giống với xác chết của gia cầm bị mắc bệnh Tụ huyết trùng. Điểm khác cơ bản là

với gia cầm mắc bệnh Tụ huyết trùng dùng kháng sinh điều trị sẽ nhanh khỏi, khống chế được khả năng lây lan trong đàn nhưng với gia cầm bị mắc bệnh Cúm thì khi dùng kháng sinh điều trị không khỏi, ngược lại thấy biểu hiện bệnh nặng hơn, tỷ lệ chết cao hơn.

Bệnh Cúm gia cầm có biểu hiện giống bệnh Newcastle ở chỗ con vật thường sốt cao, chảy nước mắt, nước mũi, hay vảy mỏ, kèm theo các triệu chứng về đường tiêu hoá như ỉa chảy phân xanh, phân trắng, nếu là gà mái thì tỷ lệ đẻ trứng giảm rõ rệt. Tuy nhiên khác với bệnh Newcastle là gia cầm bị Cúm thường chết nhanh và chết ôn át, không có biểu hiện chết dần mòn, con vật ít biểu hiện thần kinh, xác chết không gầy, không có các điểm xuất

(Xem tiếp trang 12)

QUY TRÌNH SÁT TRÙNG CHUÔNG TRẠI NUÔI GÀ ĐẠT HIỆU QUẢ CAO

Ảnh: Một trang trại chăn nuôi ở Hà Tây

Trong những trại chăn nuôi lâu năm thì chất thải và mầm bệnh ở rải rác khắp nơi trong khu vực mầm bệnh sẽ gây bệnh khi chúng có điều kiện phát triển đủ mạnh, kết hợp với quy trình phòng bệnh và nuôi dưỡng không tốt. Cho nên, muốn sát trùng chuồng trại đạt hiệu quả cao, chúng ta phải thực hiện tốt một số việc như sau: Phải thực hiện tốt quy trình phòng bệnh bằng vaccine đối với những bệnh nguy hiểm như: Dịch tả, Gumboro, Makret, bệnh Đậu... Phải có chế độ chăm sóc, nuôi dưỡng phù hợp với từng giống, từng giai đoạn phát triển của gà để gà khoẻ mạnh, sức đề kháng tốt nhất, có thể chống lại một số tác nhân gây bệnh; các thao tác trong quy trình sát trùng chuồng trại: Thuốc sát trùng chỉ có thể diệt mầm bệnh khi thuốc tiếp xúc với mầm bệnh. Như vậy, những nơi có nhiều phân, rác do bẩn, bụi rậm quanh trại sẽ cản trở tác dụng của thuốc sát trùng. Do đó, cần phải dọn phân và

chất thải trong chuồng trước khi tiến hành sát trùng và không chỉ sát trùng trong khu vực trại gà mà phải sát trùng cả ở những khu vực có liên quan như lối đi, kho chứa thức ăn, nơi xử lý xác gà chết, nơi chứa phân...

Ta có thể sử dụng 2 nhóm thuốc sát trùng như sau:

- Nhóm thuốc phun trực tiếp vào đàn gà như thuốc Virkon, thuốc có phổ diệt khuẩn rộng, độ an toàn rất cao, có thể phun thuốc trực tiếp vào đàn gà, vào kho thức ăn và dụng cụ chăn nuôi...

- Nhóm thuốc phun gián tiếp, sát trùng lối đi nơi xử lý xác gà chết, nơi chứa phân, rác như thuốc Longlife (4cc/1 lít nước), Farm Fluids (2,5cc/1 lít nước). Thuốc có mùi hơi nồng, ít độc đối với gà, sử dụng trước khi nhập gà vào chuồng và sau khi xuất gà hoặc ở xung quanh chuồng trại...

Sát trùng chuồng trại là một trong những khâu kỹ thuật không thể thiếu trong quá trình chăn nuôi, nhằm góp phần phòng ngừa dịch bệnh cho đàn gà, kể cả những bệnh do virus. **Khi chọn thuốc sát trùng cần chú ý:** Chỉ chọn những loại thuốc có tính an toàn cao, không độc hại đến con người, không ảnh hưởng đến sức khoẻ đàn gà và không tác hại đến môi trường xung quanh; chọn những thuốc có khả

năng diệt được nhiều mầm bệnh (có phổ diệt khuẩn rộng).

Quy trình sát trùng chuồng trại chăn nuôi gà như sau:

- **Sát trùng trước khi nhập gà vào trại (1 ngày hoặc vài giờ); sau khi đàn gà xuất chuồng:** Tiến hành vệ sinh, dọn dẹp tất cả chất thải của trại, sau đó phun thuốc sát trùng (kể cả trại tiếp tục nuôi đàn mới hay để trống trong thời gian dài).

- **Sát trùng định kỳ:** Khoảng 10 - 15 ngày phun thuốc sát trùng trực tiếp vào đàn gà 1 lần trong suốt thời gian nuôi; sát trùng trước và sau khi chooks ngừa 1 ngày; sát trùng khi có dịch bệnh xảy ra trong trại hoặc ở những trại lân cận.

Thuốc sát trùng được sử dụng rộng rãi hiện nay là Virkon, pha 10gr/4 lít nước sạch, phun sương vào những khu vực cần sát trùng. Thuốc rất an toàn, có thể sử dụng để khử trùng nước uống cho gà.

Tóm lại, mục đích cuối cùng của việc sát trùng là làm giảm số lượng mầm bệnh có trong trại, giảm nguy cơ xảy ra dịch bệnh. Muốn cho việc sát trùng đạt hiệu quả lâu dài thì đòi hỏi người chăn nuôi phải thực hiện một cách đều đặn, ngay cả khi đàn gà khoẻ mạnh.

ST Nguyễn Bá Đạt

(Theo báo NNVN)

PHÂN BIỆT BỆNH CÚM..... (tiếp theo trang 11)

huyết lám tấm ở cơ như ở bệnh Newcastle. Đặc biệt bệnh Cúm gia cầm còn có một triệu chứng rất điển hình là có biểu hiện xuất huyết ở lớp da sừng chân mà ở bệnh Tụ huyết trùng cũng như bệnh Newcastle không có.

Khi mổ gia cầm chết đối với Tụ

huyết trùng chủ yếu thấy biểu hiện tụ huyết ở phổi, còn đối với bệnh Cúm và bệnh Newcastle sẽ thấy xuất huyết ở rất nhiều cơ quan phủ tạng như tim, gan, lách, thận, dạ dày tuyến, dạ dày cơ....

Căn cứ vào những đặc điểm

giống và khác nhau cơ bản nêu trên, người chăn nuôi và cán bộ thú y cơ sở phát hiện nhanh bệnh Cúm trên gia cầm, có biện pháp can thiệp kịp thời nhằm ngăn chặn và khống chế không cho dịch xảy ra trên diện rộng.

BSTY Nguyễn Thị Hoa Lý

TÌNH HÌNH DỊCH CÚM GIA CẦM TÁI PHÁT TRONG THỜI GIAN GẦN ĐÂY (TÍNH TỚI NGÀY 25/01/2005)

Số tỉnh thành có dịch

STT	Ngày 20/1	Ngày 21/1	Ngày 22/1
1	Lâm Đồng	Lâm Đồng	Lâm Đồng
2	Bình Phước	Bình Phước	Bình Phước
3	Bến Tre	Bến Tre	Bến Tre
4	Tiền Giang	Tiền Giang	Tiền Giang
5	Long An	Long An	Long An
6	Đồng Tháp	Đồng Tháp	Đồng Tháp
7	Cần Thơ	Cần Thơ	Cần Thơ
8	Bạc Liêu	Bạc Liêu	Bạc Liêu
9	Hậu Giang	Hậu Giang	Hậu Giang
10	Trà Vinh	Trà Vinh	Trà Vinh
11	An Giang	An Giang	An Giang
12	Cà Mau	Cà Mau	Cà Mau
13	Hà Nam	Hà Nam	Hà Nam
14	Hà Nội	Hà Nội	Hà Nội
15	Tây Ninh	Tây Ninh	Tây Ninh
16	Đồng Nai	Đồng Nai	Đồng Nai
17	Ninh Thuận	Ninh Thuận	Ninh Thuận
18	Quảng Nam	Quảng Nam	Quảng Nam
19	Bình Dương	Bình Dương	Bình Dương
20	Kiên Giang	Kiên Giang	Kiên Giang
21	Hải Dương	Hải Dương	Hải Dương
22	TP HCM	TP HCM	TP HCM
23		Vĩnh Long	Vĩnh Long
24			Đăk Lăk
25			Hải Phòng

Số gia cầm bị tiêu huỷ (Tính từ đầu năm 2005)

Gia cầm	Ngày 19/1 (con)	Ngày 20/1 (con)	Ngày 21/1 (con)	Ngày 22/1 (con)
Gà	101.332	125.293	152.497	165.517
Vịt, ngan	109.902	120.936	151.192	164.563
Chim cút	150.956	163.490	200.040	227.540

(theo vnexpress.net)

Thơ Xuân

Chào xuân Ất Dậu

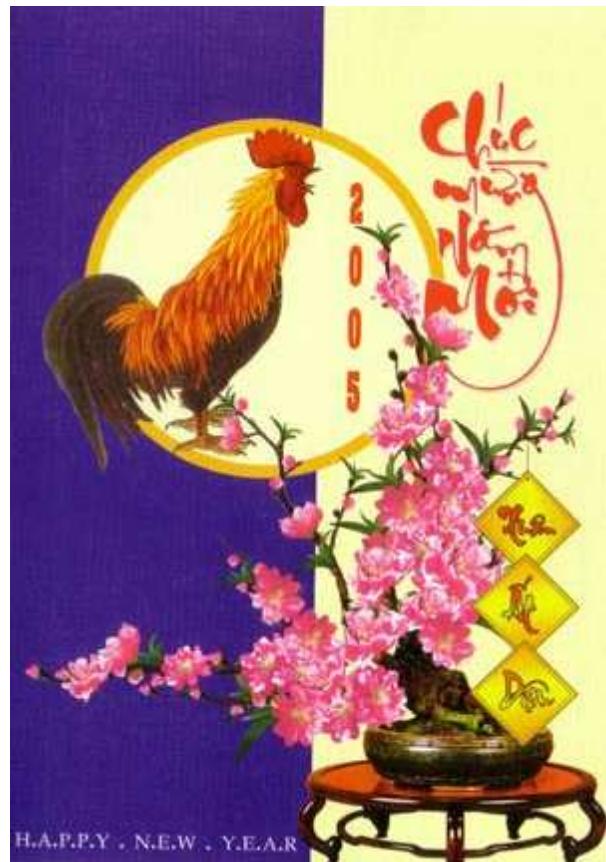
Xân hạ thu đông nối nối tiếp
Tân xuân ất Dậu chúc mừng nhau
Người người cùng ấm vui xuân mới
Tổ quốc giang sơn rạng sắc màu

Tân gia hoà nhịp xuân xuân mới
Sản xuất nông gia nhiều lúa rau
Chăn nuôi gia súc tăng năng suất
Phòng tránh bệnh dịch nhớ trước sau

Hoa thơm quả ngọt xuân xuân sắc
Thú y tụ nghiệp họp cùng nhau
Đoàn kết, chăn nuôi thêm tiến bộ
Chung xây cuộc sống đẹp và giàu

Đỗ Trung Hiếu

Trưởng Ban thú y Thị Trấn Trói

Tâm sự Bác sỹ thú y

Em là Bác sỹ thú y
Em đi chống dịch sợ gì gian nan
Hành trang bảo hộ gọn gàng
Thuốc phòng, thuốc chữa luôn mang bên người
Nào trâu, nào lợn, nào bò
Loài nào, bệnh đó từng ca rõ ràng
Chữa cho gà trắng, gà màu
Cho thỏ, chó, chim câu em đã từng
Lòng em muốn nhẫn nhủ rằng:
Muốn chăn nuôi thăng xin đừng chủ quan
Nhớ ghi phòng bệnh an toàn
Vệ sinh sạch sẽ thông quang môi trường.
Em xin góp một đôi lời
Mừng tân xuân tới nhà nhà đều vui

BSTY Trần Thị Gái
Trạm Thú y Hoài Đức

Thơ Xuân

NGHỀ THÚ Y

Hai nhăm năm đã qua đi
Bao nhiêu vất vả em thì trải qua
Mỗi khi dịch bệnh xảy ra
Phát hiện sớm nhất chính là em đây
Thông tin cập nhật mỗi ngày
Báo cho trên biết ra tay kịp thời
Chung tay góp sức giúp người
Phòng chống dịch bệnh em thời gop công
Giảm nghèo xoá đói nhà nông
An toàn dịch bệnh gop công em cùng
“Lở mồm long móng” vừa xong
Lợn, bò kêu khóc cứu tôi hối người
Vaccin “lở móng”⁽¹⁾ đây rồi
Tiêm phòng chống dịch ấy bài thuốc hay
Một nghìn chín chín⁽²⁾ lại đây
Bò, lợn bót dịch lại quay sang gà

Hai ngàn lẻ bốn⁽³⁾ vừa qua
Châu Á dịch Cúm nổ ra lan tràn
Việt Nam mười nước Si An⁽⁴⁾
Hát năm nờ một⁽⁵⁾ nó càn gốm ghê
Bao nhiêu lo lắng bốn bề
Chao ôi ! vất vả cái nghề Thú y
Em lại “sắn áo”⁽⁶⁾ ra đi
Lao vào chống dịch sợ chi hiểm nghèo
Bao giờ dịch Cúm qua đi
Nông dân bót khổ em thì sướng vui
Yêu thương dân tặng nụ cười
Chào cô gái nhỏ, em người thú y
Giáp Thân năm cũ qua đi
Ất Dậu xuân mới vừa thì tới noi
Tất niên em có đôi lời
Nhỏ to tâm sự về nghề thú y.

Ghi chú:

- (1): Bệnh Lở mồm long móng (LMLM) ở gia súc.
(2): Năm 1999, xảy ra dịch LMLM.
(3): Năm 2004, xảy ra dịch Cúm gia cầm.
(4): Mười nước Đông Nam Á - ASEAN.
(5): H5N1, chủng virus Cúm gia cầm ở Việt Nam.
(6): “Sắn tay áo”.

Kỹ sư chăn nuôi Nguyễn Thị Thường

Kim Chung – Hoài Đức – Hà Tây

TRẠM THÚ Y HOÀI ĐỨC (HÀ TÂY),
VIỆN CHĂN NUÔI QUỐC GIA VÀ
CIRAD XIN TRÂN TRỌNG GIỚI THIỆU

Ban Biên Tập:

Vincent Porphyre (CIRAD)

Nguyễn Ngọc Sơn (Trạm TY Hoài Đức)

Hà Minh Tuân (Viện Chăn Nuôi Quốc Gia)

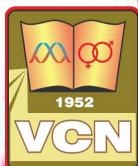
Trình bày và minh họa:

Hà Minh Tuân (Viện Chăn Nuôi Quốc Gia)

ĐT: (84) 4 757 05 21

Fax: (84) 4 757 21 77

Email: vporphyre@hn.vnn.vn
minhtuan03pc@yahoo.fr

Thơ Xuân

MÙNG XUÂN 1

Xuân này chắc hẳn khỏi gian nan

Dịch Cúm H5 sẽ phải dừng

Cán bộ thú y vui ăn Tết

Bởi rằng hết dịch nên an nhàn.

MÙNG XUÂN 2

Ất Dậu năm nay, “gà vàng” đến

Chắc chắn chăn nuôi sẽ được mùa

Bà con phấn khởi mừng chiến thắng

Dịch Cúm gia cầm ắt chạy lui.

BSTY Nguyễn văn Huy

Trạm Thú Y Hoài Đức

Lời cảm ơn

Năm 2004 mặc dù có dịch Cúm gia cầm xảy ra làm ảnh hưởng không nhỏ tới việc tổ chức triển khai các hoạt động chuyên môn nhưng Trạm Thú y huyện Hoài Đức vẫn thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ được giao và Trạm đã được công nhận là đơn vị lao động giỏi năm 2004. Có được kết quả trên là nhờ sự quan tâm chỉ đạo trực tiếp của Chi cục Thú y tỉnh Hà Tây, Thường trực Huyện ủy, HĐND, UBND huyện Hoài Đức, sự quan tâm giúp đỡ của các ngành, đoàn thể liên quan, các Công ty, Xí nghiệp sản xuất thuốc thú y, thức ăn chăn nuôi, tổ chức CIRAD - Viện chăn nuôi quốc gia và nhiều cơ quan tổ chức chuyên ngành khác. Đặc biệt là sự cố gắng nỗ lực của những người làm công tác thú y trên địa bàn Huyện.

Thay mặt Trạm Thú y Hoài Đức chúng tôi xin trân trọng cảm ơn. Nhân dịp năm mới 2005, chúng tôi xin kính chúc quý vị sức khỏe, hạnh phúc và thành đạt.

Thay mặt Trạm Thú y Hoài Đức

Trạm trưởng

Nguyễn Ngọc Sơn

THÔNG TIN THÚ Y HOÀI ĐỨC được thực hiện bởi

Trạm Thú Y Hoài Đức, Viện Chăn Nuôi Quốc Gia và CIRAD